

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra LIIGBEGIÆNGELSE

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komедier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komедier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 461. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb06val-shoot-idm140013636252528/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

SCÈNE 4-5.

SCEN. 5.

Montaigu klædt som en Kok. Hammer som Jødc. Montaigu taler Fransk, som gaaer ud paa Gasconsk, og Hammer Høitydsk. Discoursen gaaer ud paa, at eftersom Comœdien er død, de skal have Besværlighed at faae deres Penge, som de har forstrakt til Acteuerne. De regner Vexelviis op, hvad de have at fordre hos enlver, og det hver paa sit Sprog; i det samme kommer man med Liget, og de to rangerer sig i Følge-Parret med.

Processionen skeede saaledes: Først kom alle Monsr. Montaigus og Madame Coffres Born, dernest Acteuerne efter Ancienneté, og andre som man fik dertil, hvorefter kom en, som slog paa Tromme, overklædt med sort, hvorefter tvende med Marschal-Stave og langt Flor der paa, derpaa Liget, som var en Acteur, og blev trilled paa en Hiulber, hvilken sank ned udi det Hull paa Theatro, efter at Marschen var gjort trende gange om Theatret. Efter Liget kom endnu en tom Hiulbaare, derpaa fulte Actricerne, udi hvis Paasyn Henrich styrtede sig ned udi Graven af Sorg, efter som han ikke vilde overleve Comœdien, og endelig sluttede Thalia Troppen. Hun blev tilbage efter de andre, og holdt efterfølgende Tale paa Vers.

Jeg, som med oprakt Hals kom frem i bunted Klæder,
Med nedtrykt Hoved nu i Sørge-Dragt fremtræder.

Da var en Fødsels-Fest, nu følger vi en Død,

Da regned Velstand ned, nu truer Himlen Nød.

I første Aar, som vi en gylden Tiid kand kalde,

Vi frygted for at see vor Gallerie nedfalde.

Det andet Aar var knapt, dog fik vi stundom lidt,

Den tredje Vinter vi fremslæbet paa Credit.

Da Hunger nogle drev til Jylland, Fyen, Norge.

Da truede Tyon ey Draabe Viin at borge;

Hos Kræmmer, Handværks-Mand, hos Bager,

Brygger, Kok,

En Stræg ey meere var at faae paa Karvestok.

DEN DANSKE COMÆDIES LIIGBEGIÆNGELSE

Vi trakte Vexler, men som ingen endossered,
 De kommer med Protest igien uhonorered;
 Bød Assignation paa vented Aarlig Løn:
 Men alt onsonst, her hialp ey Løfter meer, ey Bon.
 Hos Jacobs Sønnen selv, som af tre dobbelt Rente
 Til Medynk drives fit, var intet meer at hente.
 Paa stempeld, slet Papiir vor Haand var lige god,
 Nok at en Henrich og Pernille tegned stod.
 I saadan Tilstand vi til denne Tiid har levet,
 Imellem Slutterie og Raadhuus vi har svævet,
 Indtil Comædien sin Død og Helsot fik,
 I Dag all Verdens Gang af hverdags Feber gik.

Den danske Comædies Liigbegiængelse

Noter

- S. 451. *Liigbegiængelse*, Ligfærd, Begravelse.
 S. 452. *Henrich*. Det vides ikke, hvem der udførte denne Rolle. Da Henrich Wegner (o. 1701-43) ikke staar opført paa Listen over Teatrets Skuespillere 1726 og 1728, maa det formodes, at han ikke tilhørte Truppen i 1727. — *privilegeret*. Siden 14. August 1722 besad Montaigu (og hans Trup) Privilegium paa at opføre Komedier paa Dansk i København. — *Schumacher*, Johannes, var ved Truppen 1726-28. — *Hiorst*, Sophie, var ved Truppen fra 1723 eller 24 til 1728. — *Hammer*, Rasmus, var Truppens Kopist (Skriver) og Diktor (Sufflar) fra 1722. — *Montaigu*, se Bind III, S. 7.
 S. 455. *skrevet mig et X for et V*, dvs. bedraget mig — ved i Regnskabet at andre Gælden til det dobbelte Beløb (idet Komertallet $V = 5$ ved Forlangelse af dets Streger nedefter let kunde se ud som den romerske Talværdi $X = 10$). — *Debet*, lat. »han skyldes»; Gæld.
 S. 456. *ditto*, ital. ditto, »sagt», det samme. — *Suur-Stæg*, Stæg af Oksekød (eller Hestekød), som for Stegningen har ligget i Eddike. — *Bøge-Fisk*, Bergensfisk, egentlig Bjergfisk, Torsk der er tørrer og derefter udblødt i en Lød. — *item*, lat. endvidere, fremdeles. — *Sinde*, lille rundt Stykke Brød af Hvedemel (eller Rugmel). — *ævret Smør*, Smør, som kærnes af Mælken, medens Koerne gaar paa Ævret (græsser paa de hestede Marker). — *Couleur de*,